

Program zlepšování kvality ovzduší aglomerace Brno – CZ06A

Program zlepšování kvality ovzduší zóna Jihovýchod – CZ06Z

Magdalena Burešová,
oddělení kvality ovzduší
Magdalena.Buresova@mzp.cz

Účel PZKO

PZKO=vydáván v případě překročení některého imisního limitu, stanovuje opatření pro dosažení nápravy v co nejkratším čase.

Vydávány pro přetrvávající překročení:

- **CZ06A** – PM10, PM2,5, BaP, NO2
- **CZ06Z** – PM10, PM2,5, BaP
- Vydávány dále v návaznosti na zákon č. 201/2012 Sb. (nové obsahové požadavky) a výsledky projektu Střednědobá strategie

- **Projekt Střednědobá strategie (do roku 2020) zlepšování kvality ovzduší v ČR**

- nové PZKO pro všechny zóny a aglomerace (ZOO §9)
- nový NPSE v ČR (ZOO §8)
- dokument Střednědobá Strategie (zastřešující dokument – ucelená koncepci řízení kvality ovzduší pro ČR)

- **Příprava a schvalování dokumentů:**

- Řídící výbory - ve spolupráci s kraji a ostatními dotčenými subjekty, zapojeny i NGO
- Posuzovány v rámci SEA
- Střednědobá Strategie + NPSE – usnesení vlády (ukládá spolupráci k relevantním opatřením z PZKO ostatním resortům)
- PZKO – vydávány opatřením obecné povahy (konkretizuje zákonem stanovené požadavky X obecně určení adresáti)

Nové PZKO obecně

- **Významnost zdrojů a opatření byla stanovena rozptylovou studií pro celou ČR** (byla vstupem jak do analytické, tak do návrhové části)
- **Referenční rok 2011 – validní emisní data v době zpracování** (pro rozptylovou studii, nastavení opatření, indikátory, emisní analýzu...)
- **Horizont 2020** – cíl EK pro dosažení limitních hodnot + tlak na realizaci opatření (zákon ukládá dosáhnou IL co nejdříve)
- Zákon stanovil **nové obsahové náležitosti PZKO, zejména:**
 - emisní stropy pro vyjm. zdroje a dopravu
 - kompetence k významným vyjm. zdrojům (§13)

Nové PZKO – Analytická část

- **Podrobná imisní analýza 2003 – 2013**
 - mapy, grafy, pětiletí...
- **Podrobná emisní bilance 2001 – 2011**
 - vývoj, emisní zdroje...
- **Příčiny znečištění (2011)**
 - rozptylová studie – konkrétní vypočítané imisní příspěvky jednotlivých zdrojů
- **Vyhodnocení a seznam doposud přijatých opatření**

Prioritní zdroje znečištění

- **CZ06A** – doprava, vytápění domácností, lokálně významné vyjm. zdroje (zpracování nerost. surovin), plošně sekundární aerosoly
- **CZ06Z** – doprava, plošně významné vytápění domácností, lokálně významné vyjm. zdroje (zpracování nerost. surovin), plošně sekundární aerosoly, nevyjm. zdroje – stavební činnost, větrná eroze ze zemědělských pozemků

Opatření PZKO

- Nastavena pomocí rozptylové studie – modelově sestavena způsobem, aby jejich souhrnnou realizací došlo k dosažení imisních limitů na celém území CZ06A a CZ06Z – horizont 2020

I. Emisní stropy pro dopravu

II. Významné vyjm. zdroje, které budou prověřeny dle §13 zákona – prověření podmínek provozu a případně zpřísnění - pokud ekonomicky efektivní (zohledněny i BAT)

III. Techniko organizační opatření na vyjm. zdrojích, dopravě a domácnostech (plus ostatní opatření)

I: Emisních stropy pro dopravu pro PM10

- Stanoveny pro **obytnou zástavbu** každé obce nad **5000 obyvatel s překročeným IL**
- Stanoveny jako **% snížení emisí PM10 z dopravy k roku 2020 oproti roku 2011**
- **Rok 2020** v sobě zahrnuje efekt velkých plánovaných dopravních staveb, očekávaný nárůst objemu dopravy a opatření technicky realizovatelná v daném místě (popsaná v **technicko-organizačních opatření** – viz III.)

I: Emisních stropy pro dopravu pro PM10 - aplikace

- Podle § 9 odst. 3 zohlední ministerstvo životního prostředí emisní stropy pro dopravu stanovené PZKO v podmínkách závazného stanoviska podle § 11 odst. 1 písm. b).
- Podle § 12 odst. 1 při vydání stanoviska, závazného stanoviska a povolení provozu podle § 11 odst. 1 až 3 vychází ministerstvo, krajský úřad a obecní úřad obce s rozšířenou působností z programů zlepšování kvality ovzduší a z úrovně znečištění ovzduší.

II: Zdroje s významným příspěvkem k překročení imisního limitu - §13

- Stanoveny rozptylovou studií, významnost stanovena vzhledem k PM10
- Podle § 13 odst. 1 **krajský úřad prověří možnost zpřísnění podmínek provozu** u zdrojů, u kterých byl při zpracování PZKO identifikován významný příspěvek k překročení imisního limitu. Zjistí-li, že to umožní prokazatelně snížit úroveň znečištění **bez vynaložení nepřiměřených nákladů** ze strany provozovatele, KU rozhodne o změně povolení provozu.

III: Technická a organizační opatření

- **Karta opatření:** Název opatření, popis opatření, správní úroveň na které **může být přijato, rozsah realizace (kde + jak)**
- **Dopravně organizační opatření** (obchvaty, rozvoj bezemisních, nízkoemisních způsobů dopravy, vyvedení dopravy...)
- **Opatření na vyjmenovaných zdrojích** (technické podmínky provozu a emisní koncentrace pokud možné a ekonom. přijatelné na úrovni dolního intervalu **dle ZBAT**)
- Opatření podporující **výměnu lokálních topenišť a úspory energií** - i doplňkové zdroje vytápění – pokud možno dle ekodesignu
- Ostatní podpůrná opatření (územní plánování, osvěta...)

Dopravně organizační opatření

- Na území JMK je tedy k dispozici pouze ÚPD na národní úrovni (PÚR ČR z roku 2008, aktualizována v letošním roce), ze které PZKO vychází
- Výsledné trasování komunikací je předmětem ÚP (ZÚR JMK), přičemž bude kladen důraz na minimalizaci dopadů na životní prostředí a zdraví lidí
- MŽP bude v rámci posuzování dopadů aktualizace ZÚR JMK na životní prostředí a následných kroků (vč. EIA k jednotlivým dopravním stavbám) usilovat o to, aby celkové přínosy nových dopravních staveb byly z pohledu životního prostředí a zdraví lidí co nejvyšší, a aby byly minimalizovány negativní dopady.
- Základní podmínky - vymezuje zejména zákon o ochraně ovzduší.

Pro úspěšnou realizaci opatření je nutná kooperace na více úrovních veřejné správy

PZKO předjímá => **pro podporu a kontrolu realizace** opatření budou zřízeny **Implementační výbory PZKO**

Členy budou orgány kompetentní k realizaci opatření – **tj. nejenom orgány ochrany ovzduší**

Stanovení konkrétního harmonogramu realizace opatření, prioritizace opatření – akční plán

Děkuji Vám za pozornost

